

KOLONTÁR

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Kolontár bemutatása	5
3. Örökségünk	7
4. Eltérő építészeti karakterek bemutatása	10
5. Építészeti útmutató	14
<i>Telepítés</i>	
<i>Magasság</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Kolontár új építésű településrész</i>	
<i>Kerítések</i>	
<i>Kertészeti útmutató</i>	
<i>Erkélyek, tornácok</i>	
<i>Anyaghasználat</i>	
<i>Homlokzatképzés</i>	
<i>Ajtók, ablakok</i>	
6. Jó példák	32
7. Utcák, terek	33
8. Hirdetések, reklámtáblák	34
9. Sajátos építményfajták	35
10. Impresszum	36

BEVEZETÉS

1

Kolontár egy kis Veszprém megyei község, amely bővelkedik környezeti adottságokban csakúgy, mint történelmi és kulturális értékekben. Ezekből tevődik össze a település arculata, amelynek bemutatása, valamint megőrzésében való segítségnyújtás e településképi arculati kézikönyv legfőbb feladata.

Célunk a szemléletformálás, hiszen a községben építkezni vagy felújítani kívánóknak javasolt elsajátítaniuk a közösségi gondolkodásmódot ahhoz, hogy utcájuk, illetve Kolontár egészének külső arculatához igazodó változtatásokat hajtsanak végre saját telkükön belül.

A kézikönyvet nem tekintjük lezártnak, sokkal inkább egy folyamatosan bővülő dokumentumnak, mellyel irányt kívánunk mutatni. A helyi építészeti hagyományokat figyelembe véve javaslatokat teszünk alkalmazandó megoldásokra, ábrákkal és fotókkal illusztrálva. Más településekről származó, Kolontáron kerülendő példákat (módszereket, építőanyagokat) is bemutatunk.

Szívből reméljük, hogy Kolontár településképi arculati kézikönyve segítségére lesz a község építőinek-felújítóinak!

KOLONTÁR BEMUTATÁSA

2

A Devecseri járásban található, a járasszékhelytől mindössze 4, Ajkától 7 kilométerre, a Torna-patak mentén. A „Caranthini”, „Carinthini”, („korontál”, „kolontár”) szó karintiait, karantánt jelentett, ezen szókifejezés a helység első telepeseinek valamikori származási helyére utalhat.

A községet már Szent István idejében, 1019-ben említették a zalavári bencések birtokaként. Az Árpád-kor folyamán a település neve Korontál formában volt ismeretes; 1272-ben Korontáli Péter nemes birtoka volt. Egy 1274-es adománylevél határjárása is megemlíti Kolontár nemesi falut. A XIV-XV. század folyamán két részre válhatott, mivel több forrás is Kis-, illetve Nagy-Korontálról számolt be. Az 1488-as Veszprém vármegyei közigazgatási beosztás szerint mindkét Korontál a vásárhelyi szék adóköteles települése volt. Az azévi adólajstrom szerint Nagykorontál 4 forintnyi adót fizetett és összesen 4 portával rendelkezett, földbirtokosa Nagykorontáli Mihály és Imre volt, akik 2-2

Az első katonai felmérés (1763-1787)

birtokkal és adóköteles háztartással rendelkeztek. Kiskorontál adója 1 forint, 1 birtokkal és adóköteles portával rendelkezett, földesura Kiskorontáli Péter volt.

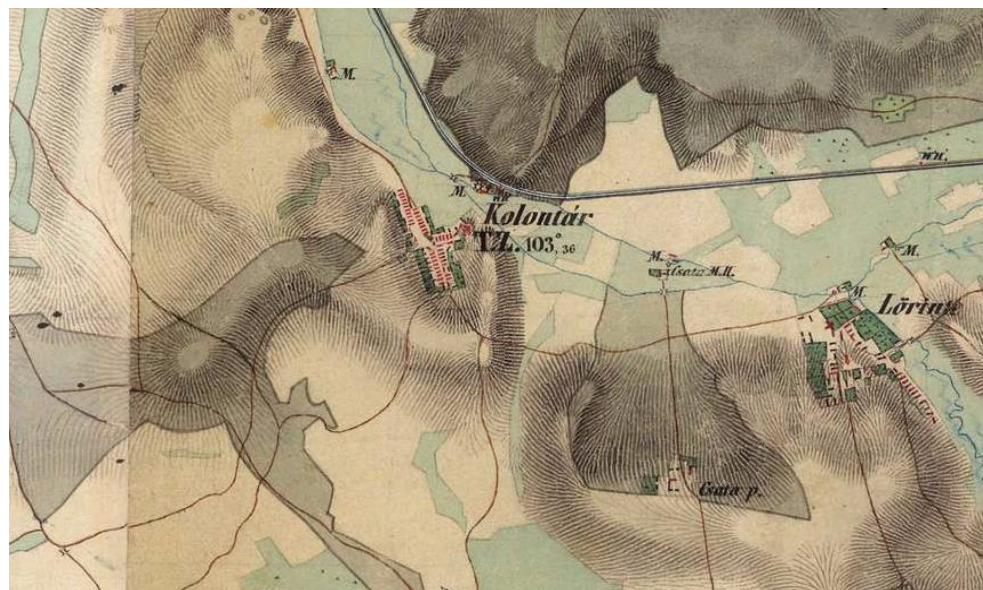
A hódoltsági időkben elnéptelenedett, ezután sokáig pusztaként tartották számon. A XVIII. században 15 német gazdát telepítettek be, akiknek köszönhetően 1751-ben megépülhetett az iskola, majd 1772-ben a templom. Vályi András geográfus-statisztikus a XVIII. század végén már egy településként mutatta be Kolontárt: „magyar, és német falu Veszprém Várm. földes Ura G. Eszterházy Uraság, lakosai katolikusok, fekszik Devecsernek szomszédságában, és annak filiája, két nyomásbéli földgye termékeny, dombos, és térséges, legelője elég, réttyei Torna vize körül jó szénát hoznak, mezeje nagy, és jó, fája elég, malma helyben, keesetre módgya Pápán, és Veszprémben.”

Fényes Elek 1851-ben így írta le a kis falut: „magyar falu, Veszprém vmegyében, ut. p. Devecserhez 1/2 óra, s a devecseri urad. tartozik. Határa részint hegyes, részint róna; tölgyes erdeje szép; malom a Torna vizén. Lakja 550 katolikus. Kis-Kolontár puszta, szinte ide tartozik.” 1872. október 3-án megindult a forgalom a Székesfehérvár–Szombathely-vasútvonalon, amely mentén megállót létesítettek a település számára. A XX. század elején a jobb megélhetés reményében 78 fő lakos kivándorolt Amerikába, emléküket az 1911-ben felállított Szentháromság-oszlop őrzi.

Az első és második világháború összesen 41 áldozatot követelt a községben. 1942-ben megalapították az Ajkai Timföldgyárat, melynek zagy- és vörösiszaptározóit Ajka, illetve Kolontár külterületén létesítették. 2010-ben a legnyugatabbi tározó fala átszakadt, a vörösiszap pedig elöntötte Kolontárt, Devecsert és Somlóvásárhelyet. A katasztrófában 9 ember meghalt, többen megsérültek, a kiömlő

lúgos tartalmú zagy pedig kipusztította a Torna-patak és a Marcal élővilágát. Lebontásra került a község Torna-patak mentén emelt új védőtöltése és a vasútvonalon túli beépített területei, név szerint a Kossuth Lajos utca polgármesteri hivataltól keletre eső része, valamint a Malom utca. A károsultak a község túloldalán lévő Bezerédi utca déli meghosszabbításában emelt új lakóházsorban leltek új otthonra.

1910-ben 723-an éltek a településen, ez 2016-ban 689 főre apadt (KSH lakónépeség).

A második katonai felmérés (1806-1869)

A harmadik katonai felmérés (1869-1887)

ÖRÖKSÉGÜNK

3

A három katonai felmérés térképei Magyarország településtörténeti kutatásának alapforrásai. Kivehető róluk, hogy Kolontár településszerkezete a XVIII. századtól napjainkig nem sokat változott. A község létrejöttét a Torna-patak alapozta meg, ezt a tőle csupán 100-150 méterre egy kis dombon elhelyezkedő római katolikus templom is sejteti. A patak vonalát nagyjából követi a 7339-es számú főút, ami kettészeli Kolontárt, két oldalán 1-1 utca fut vele északnyugat-délkeleti irányban (Táncsics Mihály – Bezerédi utca, illetve az Arany János utca). Északon a Kossuth Lajos utcát, valamint a Szabadság-dombot leszámítva mindenhol délnyugat-északkeleti kialakítású szalagtelkek találhatók. Az utcára merőlegesen az Arany János utcában és a Bezerédi utca déli részén alakultak ki, ebben az esetben az épületek a kerítés vonalában, a telkek oldalhatárai mentén helyezkednek el.

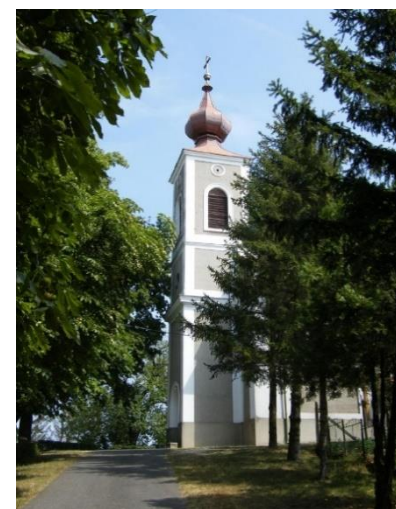
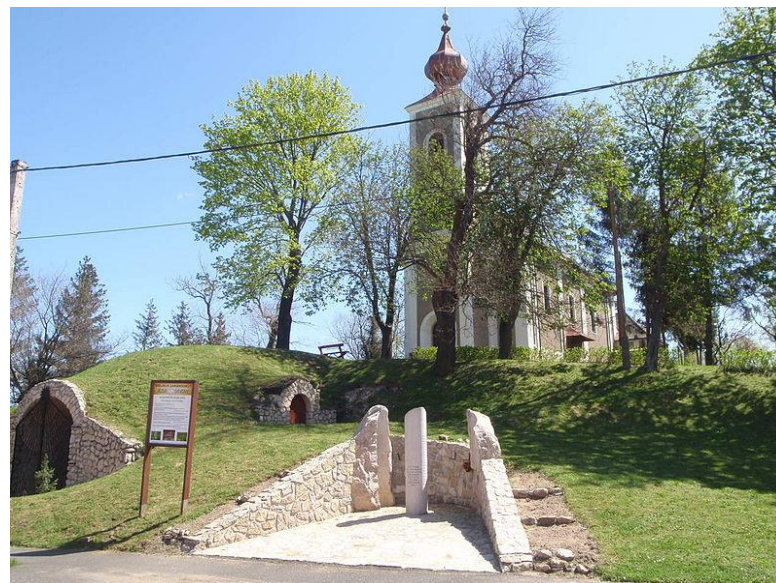
A település központi részén, a Petőfi Sándor utcában több régi építésű ház áll, melyek kontyolt (csonkosan vagy egészében) nyeregtetővel, a hátsó kert felé további épületekkel kibővítve, felújítatlanul várják sorsuk jobbra fordulását. A szocializmus korszakában felhúzott sematikus, dísztelen, négyzetes alaprajzú, úgynevezett kockaházak könnyen felismerhető épületei Kolontárnak. Utcafronti háromosztatú ablakok, sáttető, kis elő- és oldalkert jellemzi ezen 60-astól a 80-as évekig alkalmazott megoldásokat. Mind hagyományos, mind szocialista házból akadnak felújított változatok. Számos új építésű ház láthatunk a Petőfi Sándor, illetve Arany János utcában. Külön megemlítendő a Bezerédi utcában lévő, népi építészeti elemeket is felvonultató újépítésű házak, melyeket a vörösiszap-katasztrófa károsultjainak emeltek 2010-11-ben.

Magyarok Nagyasszonya templom

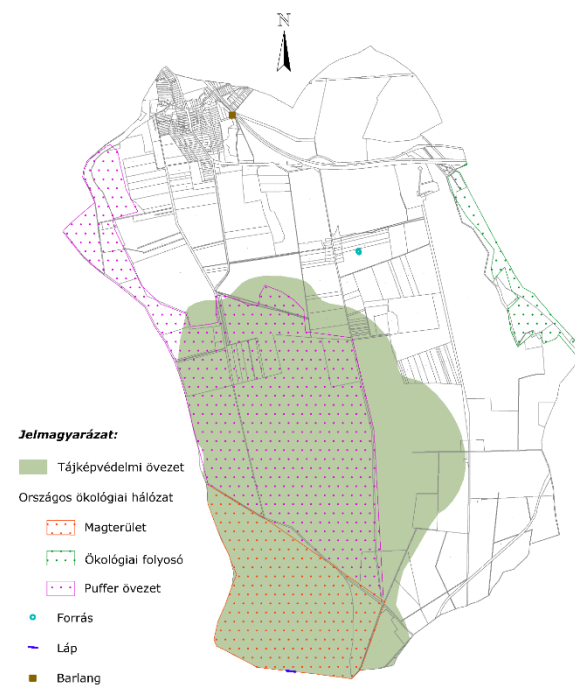
A barokk stílusú római katolikus templomot 1772-ben építették, tornya 1824 körül készült el. A műemléki védelem alatt álló épületben nem tett kárt a vörösiszap, köszönhetően a magaslaton való elhelyezkedésének. A templom kapcsán Kolontár egyetlen műemlékéről beszélünk, mely a XX. század elején nyerte el jelenlegi arculatát, köszönhetően az 1933-ban történt kibővítésével.

Kiemelendő, hogy a templom környezete is műemléki környezetnek minősül, mely a Kossuth Lajos utca 138/3, 136, 135, 193, 134, 68, 67 sz. épületeket érinti.

Természeti értékek

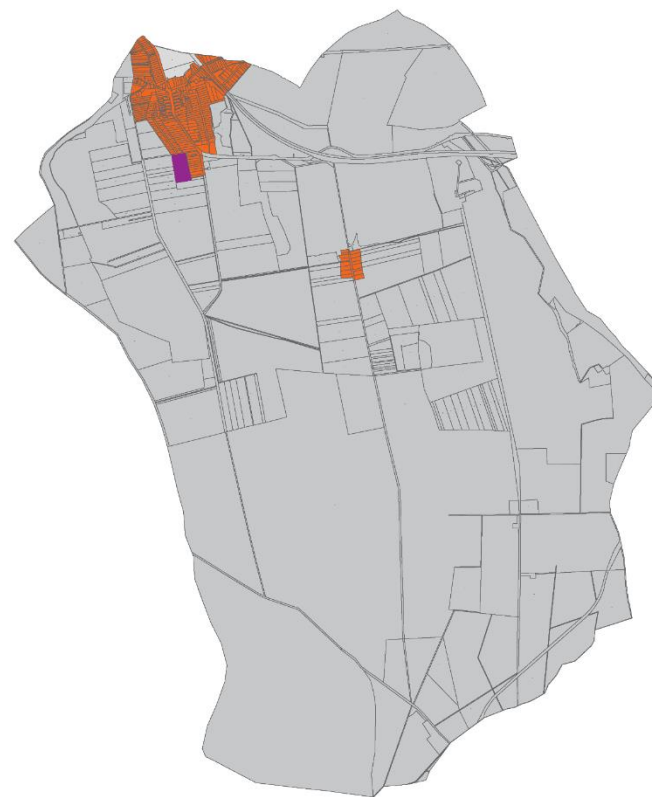
A településtől délre található nagyobb kiterjedésű erdő, valamint távolabb a Devecser alatti Sárosfői-erdő, amelyek védett mészkérülő növényritkaságaikkal védelemre érdemesek.

ELTÉRŐ ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA

4

A településen az arculati jellemzők tekintetében megkülönböztethetjük a történeti településrészeket, az új beépítésű településrészt, valamint a külterületet.

Jelmagyarázat:

- a) Történeti településrészek
- b) Új beépítés
- c) Külterület

Kolontár történeti településrészek

Kolontár történeti településrészének főutcája a Petőfi utca és a Táncsics utca, de ehhez a karakterhez sorolhatók a kissé távolabb fekvő Csótapuszta házai is. Az épületek túlnyomó többségben oldalhatáron helyezkednek el, a központ környékén az utcafronton, kintebb előkertes beépítéssel. A település és környéke már a XI. században lakott területnek számított, ami rohamos fejlődésnek indult a törökdúlás utáni újraterelítési szerződés eredményeképpen. A régi falusi épületek jellemzően kontytetősek, egy nagyobb, vagy két kisebb ablakkal néznek az utcára. A folyamatos átalakulások következtében egyre több sáttetős kockaház épült, melyek stílusa keveredett a hagyományokkal, így alakult ki a jelenleg látható történeti belterület.

Kolontár új beépítés

A belterület déli részén található azok a lakóházak, melyek a vörösiszap-katasztrófát követően épültek ki. A házak esztétikusan kialakítottak, jellegükben őrzik a vidék népi építészeti emlékeit. Itt általában oldalhatáron álló, az utcára merőleges telepítésű lakóházak sorakoznak a kerítéssel egyvonalban. Az épített kerítések zárt hatást keltenek, azonban az áttört fából készült kertkapuk jól illeszkednek az utcaképbe. Az utcára tekintő homlokzaton, a két nagyobb osztatlan ablak mellett két kisebb füstlyuk is helyet kapott az osztópárkány felett. Az épületek színvilága azonos, a pasztellszínek dominálnak sötét fa ablakkerettel, díszítő elemekkel és kerítéssel.

Kolontár külterület

A falu határában a felszínen csak pannóniai és negyedidőszaki képződmények ismeretesek. Kolontár község határában található szántók és rétek művelés alatt állnak. A térség az Észak-Dunántúli szőlőtermő táj területén terül el. A nagyobb kiterjedésű erdők csak Kolontártól délre találhatóak (a Kolontári és Nyirádi erdők), valamint távolabb a Devecser alatti Sárosfői-erdő, amelyek védett mészkérülő nyövényritkaságaikkal egyértelmű védelemre érdemesek. A település nem része védett területnek.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

5

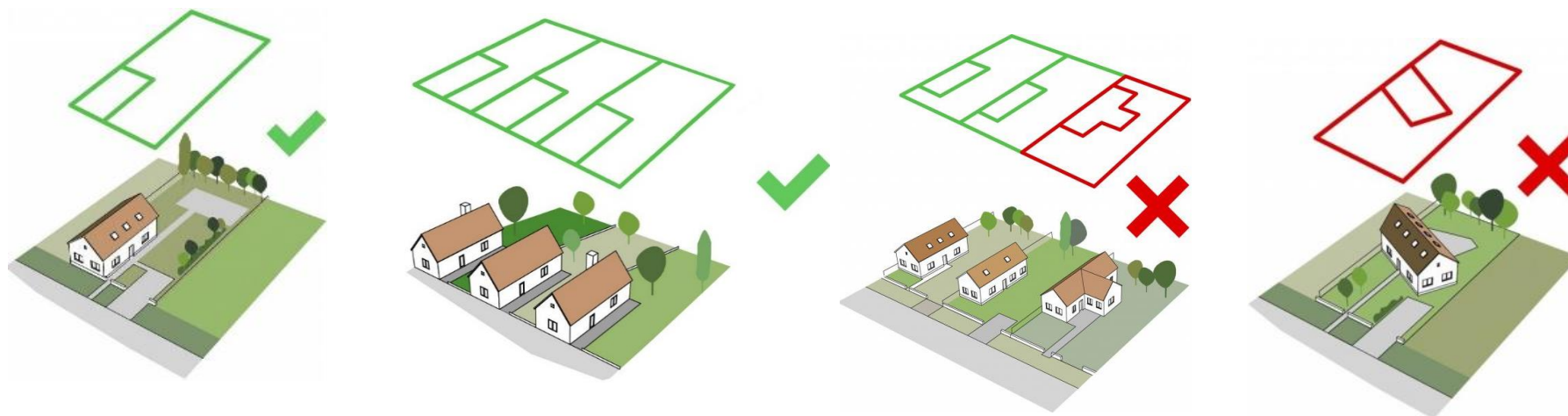
Kolontár történeti településrészek

Az építészeti útmutatóban szereplő ajánlások segítséget nyújtanak építész és építtető számára, hogy a településen olyan épületeket, épületfelújításokat valósítsunk meg a jövőben, amelyek megőrzik a település egyedi hangulatát.

TELEPÍTÉS

Devecsertől délkeletre körülbelül 3 kilométerre, Ajkától pedig körülbelül 5 kilométerre nyugatra található Kolontár község. Az oldalhatáron álló, utcára merőleges rendszerű, szalagtelkes kialakítás a leginkább jellemző, fésűs beépítéssel, amelyben egymással párhuzamosan épültek a házak. Kicsivel több, mint 700 lelkes a település. Ahogy megérkezünk, falusias képet mutat a község, zömmel egy- és kétszintes családi házakkal.

Az újonnan nyitott utcában a hagyományos beépítést követően az épületek a telkek oldalhatárán állnak, az utca felé fésűs elrendezésben. Az egységes falukép érdekében az épületek az utcafrontra kerültek. Példák a meglévő falusias telepítésre:

Általános érvényű szabályok új épület esetén

Kolontár településszerkezetét alapvetően meghatározza a térség felszíni adottsága. A telekalakítások és építések során meg kell őrizni a meglévő településstruktúrát, a kialakult telekméreteket, beépítési módot, a jellegzetes épülettömegeket és tetőformát. Nyeles telek nem alakítható ki. A már beépült telkek nem oszthatók meg, ha az osztás eredményeként a keletkező telkek beépítettsége az adott területen érvényes szabályozási előírások által megengedett mértéket meghaladná. A lakóterületen az új épületeket, építményeket a meglévő állapothoz igazodóan kell elhelyezni és kialakítani úgy, hogy azok a szomszédos telkek beépítését ne akadályozzák és rendeltetésszerű használatukat ne zavarják.

MAGASSÁG

Általános szabály, hogy a lakóházak magassága és szintszáma településképi szempontból azonos.

A különböző területi egységek átlagos épületmagassága eltérhet egymástól, de azon belül új épület építésekor a megengedett épületmagasságtól eltérni nem javasolt.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Az épületek tetőfedése cserép, betoncserép és bitumenes zsindely; a tető hajlásszöge 30-45 fok közötti lehet.

Új házak építésekor, tervezésekor ügyeljünk arra, hogy hasonló tetőhajlásszöggel készüljenek, mint a környezetükben lévők.

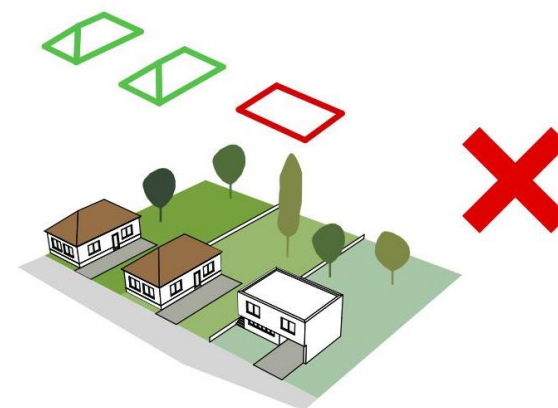

TETŐFORMA

A településen lévő tetőformák általában egyszerű nyereg- vagy sátoztetők.

A nyeregtetős vagy ritkábban sátoztetős házból álló utcaképbe nem javasolt tördelt, összetett tetőformájú épület építése, törekedjünk a szomszédoshoz hasonló formára.

A manapság divatos, „mediterrán” tetőhajlásszögű, tetőformájú ház nem illeszkedik a település karakterébe, ezért ilyen tetőformájú épület építése nem javasolt.

SZÍNEK

Kolontáron a homlokzatok színvilága sok esetben eltérő egymástól, de javasolt inkább a fehér vagy világos színek használata. A díszítések legyenek visszafogottak és stílusukban egyezők a házakkal.

Új épület kialakításánál vagy meglévő épület felújításánál is ajánlott a fehér, vagy a pasztellszínek világos árnyalatainak használata. Kerülni kell a harsány, élénk színeket.

Az épületek tömeg- és homlokzatalakítása, anyaghasználata a hagyományos építészeti karakterhez igazodó legyen. Nem elfogadhatók a rikító fémlamezfedések vagy burkolatok sem.

Példa a településen megfelelő színhasználatra.

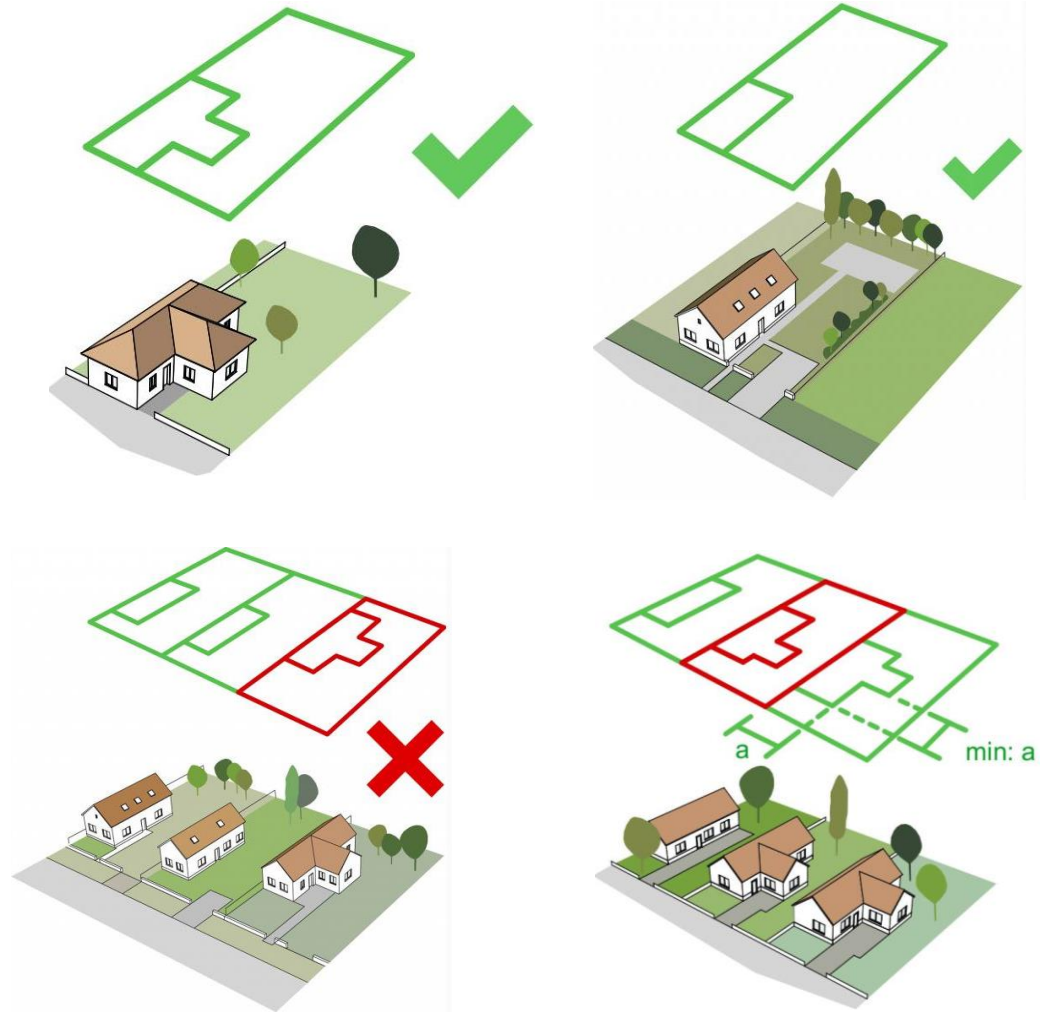

Kolontár új beépítés

TELEPÍTÉS

Az újépítésű településrészt döntően az oldalhatáron álló beépítés, valamint az utcára merőleges lakóházak rendszere uralja. Az újépítésű házak jellemzően előkert nélkül kerültek kialakításra. Itt a népi építészeti stílusjegyeit megőrizni kívánt és harmóniára törekvő utcavonalas telepítési mód adja az településrész arculatát.

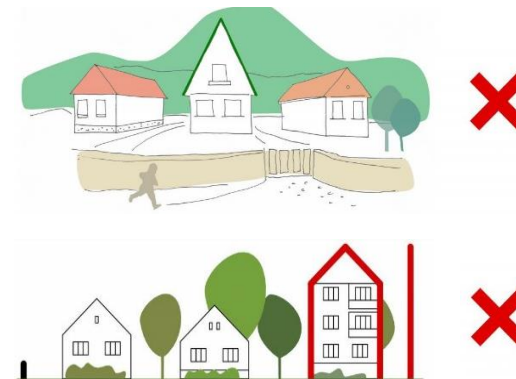
Új ház építésekor javasolt az adott utcában meglévő épületek telepítéséhez illeszkedni. Indokolatlanul elforgatni a jellemző tengelytől, vagy visszahúzni az épületet nem javasolt.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Az újonnan létrejött településrész családi házainak tetőhajlásszöge közel egyenértékű, jellemzően 35–40 fokos. Új házak építésekor, felújításkor ügyeljünk arra, hogy azok hasonló tetőhajlásszöggel készüljenek, mint a környezetükben lévők.

A településrészen kifejezetten nem ajánlott „mediterrán típusú”, lapos és kisebb hajlásszögű tetőt tervezni.

MAGASSÁG

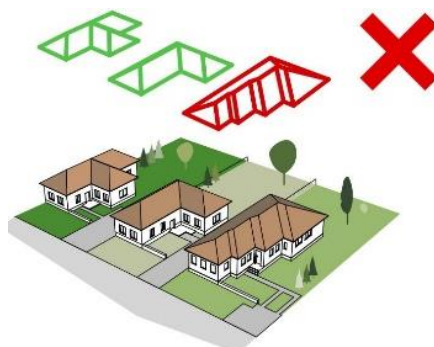
Törekedni kell arra, hogy egy utcában hasonló magasságú épületek kerüljenek elhelyezésre.

A meglévő épületek közé ékelődő új háznak hasonló magassággal kell épülniük, mint a környezetükben lévők. A túl magas házak nem illeszkednek a falu utcaképébe. A sematikus ábrákon, illetve a fényképen példa a településen javasolt épületmagasság illeszkedésére.

TETŐFORMA

A sajátos településrész egyik ismérve a tetőformák egységes arculata. Rendszerint nyereg- és összetett tetőformák kerültek kialakításra, melyek jól illeszkednek az utcavonalas telepítéshez.

Az utcaképbe nem kerülhet tördelt tetőformájú épület, hanem csak a szomszédoshoz hasonló. A hazai gyökerek nélküli, „mediterrán” stílusú házak tervezése kifejezetten nem ajánlott a településen. A sematikus ábrán példa a településképbe illeszkedő tetőformájú épületre.

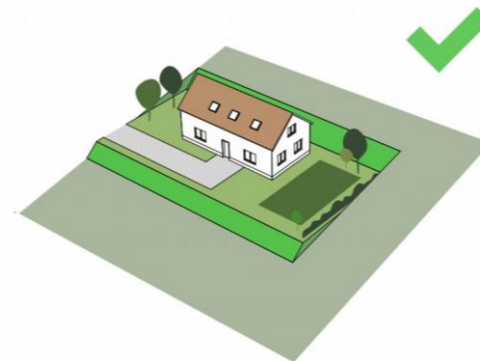

TEREPALAKÍTÁS

A község a domborzat szempontjából változatos.

Az épületek tervezésénél ügyelni kell a terepviszonyoknak megfelelő telepítésre.

Nem megfelelő, ha az épületet belevájjuk a terepbe, nagy árkot képezve.

SZÍNEK

A településrészen többnyire fehér és szürke színvilágú lakóházak néznek az utcáfrontra. A sajátos, szinte egyforma színvilágú házak alkotta utcaképbe nem ajánlott rikító vagy ettől jelentős mértékben eltérő színeket alkalmazni. Javasolt a pasztellszínek világos árnyalatainak használata.

Nem elfogadhatóak a rikító fémlemezfedések vagy burkolatok sem.

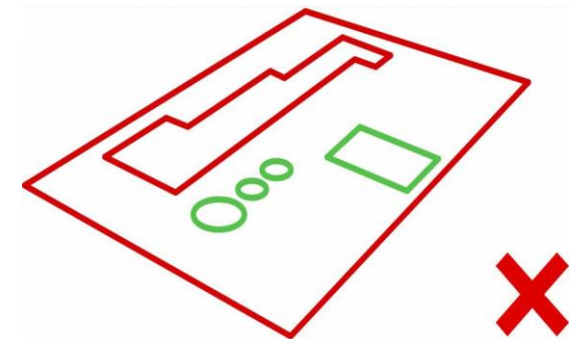
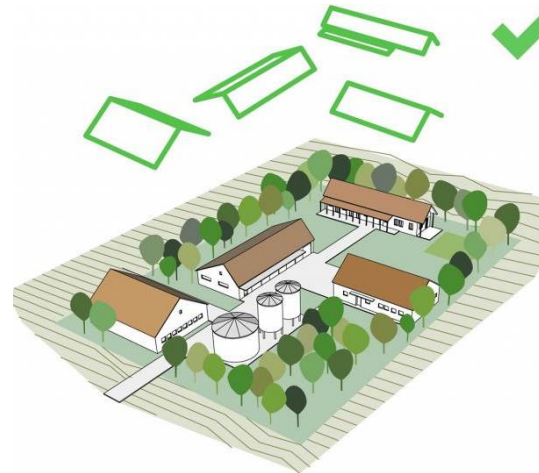
Példa megfelelő színhasználatra. Javasolt a világos pasztellszínek használata, sötét színű faablakokkal.

Kolontár külterület

TELEPÍTÉS

Kolontár külterületén egykor jelentős ipari tevékenység folyt. Homokbánya működött a területén, ahol a bányászati tevékenység befejezését követően a tájrendezés is megvalósult. A bányagödör környezetében jó természetességű, jelentős fás szárú növényzettel fedett terület alakult ki.

Javasolt telken belül a különböző funkciók külön épületben való elhelyezése és alkalmazkodni az adott technológiához. A telken belüli utak megfelelő minősége is fontos. Az esetleges por-, szag- és zajkibocsátás környezetre való hatását javasolt mérsékelni az épületek körül kialakított fás sávval.

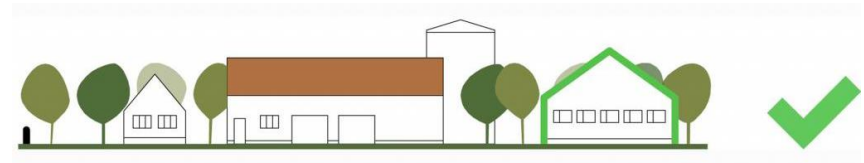

TETŐFORMA

A tetőformák tervezésekor célszerű a zöld- vagy a lapostetőt előnyben részesíteni.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A magastetők hajlásszöge 15 foknál alacsonyabb és 45 foknál meredekebb nem lehet. Ez alól kivételt képezhet az ipari terület, ahol 0-45 fokos tetőhajlásszögű csarnoképületek helyezhetők el.

MAGASSÁG

A külterületen túl magas épületek nem helyezhetők el. Maximum kétszintes építmények készülhetnek, melyek övezettől függően változhatnak.

A sematikus ábrán, illetve fényképen példa a településen javasolt épületmagasság illeszkedésére.

ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

Az anyag- és színhasználat szintén szerkezetfüggő, a világos színek használata ajánlott. A rendhagyó színű fedések nem alkalmazhatók.

Általános ajánlások

KERÍTÉSEK

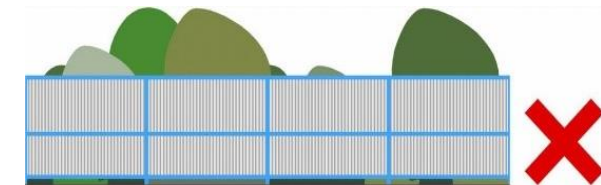
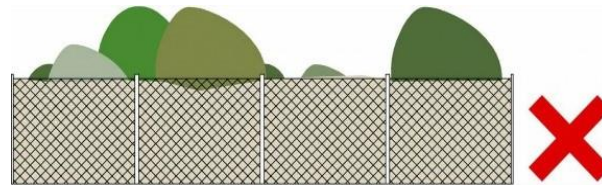
Kolontáron az utcavonalas beépítés a jellemző. Előfordul az oszloppal és lábazati résszel épített kerítés is. Általában a lábazatok téglából vagy kőből épültek.

Új kerítés építésénél alkalmazkodjunk az adott utcában jellemző kialakításhoz, figyelve arra, hogy az az épülettel is harmóniában legyen.

A tömör kerítéseket célszerű a ház színével egyező színű vakolt, esetleg téglafelülettel ellátni, felújítani.

Kerüljük a teljesen áttört, drótfonatos vagy a nádkerítést az utcafronton.

Javasolt példák a településen alkalmazható kerítéstípusokra.

KERTÉSZETI ÚTMUTATÓ

A növényalkalmazást befolyásolja a régióra jellemző eredeti vegetáció, mely itt a cseres-kocsánytalan tölgyes társulás, illetve helyenként a gyertyános kocsánytalan tölgyes, tehát ezek állományalkotó fajai közül érdemes válogatni. Jól alkalmazhatók a névadó fajok, a csertölgy és a kocsánytalan tölgy főként parkokban méretükből adódóan, míg az elegyfajok fajtái alkalmasak kiskertekbe is. Ilyen például a korai juhar, melynek előnye, hogy igénytelen, ellenálló és számos közkedvelt fajtája ismeretes. Akár utcafásításra is alkalmas a gömb koronájú 'Globosum', de népszerű a keskeny koronát nevelő 'Fairview' és az oszlopos 'Columnare' is. Nagytermetű fajtái – úgy mint a 'Crimson King', 'Fassen's Black', 'Emerald Queen' és 'Cleveland' – pedig kiválóak parkfának. Juharok közül még a mezei juhar (*Acer campestre*) gömb koronájú 'Nanum', valamint 'Elsrijk' és 'Red Shine' fajtái is bátran javasolhatók, hiszen jó alkalmazkodóképességűek, akár utcasorfának is használhatók, sőt még sövény is nevelhető belőlük.

Utóbbinak ráadásul különlegessége, hogy levelei kihajtáskor vörös színűek. Kőrisek közül a virágos kőris is választható közterületre és kertekbe egyaránt, fajtái közül egyik legnépszerűbb a gömb koronájú 'Mecsek', melyet utcafásításra gyakorta alkalmaznak. A társulás szerves részét képezik a galagonyák is, melyek közül a kétbibés galagonya 'Paul's Scarlet' fajtája említendő meg gyönyörű, kárpintpiros virágzatával. Kismértékben ugyan, de megjelennek a kistájon a hársfélék és a közönséges gyertyán is. A hársak között számos népszerű, jó alkalmazkodóképességű, kompakt fajtát ismerünk, mint például a *Tilia cordata* 'Greenspire' vagy éppen a *Tilia tomentosa* 'Teri' és a 'Zentai Ezüst'. A gyertyánt pedig elsősorban sövényként alkalmazza a kertépítész, gyorsan nő, a metszést jól tűri és kedvező tulajdonságai közé tartozik még, hogy elszáradt leveleit nem hullajtja le, télen is takar velük.

Cserjefélék tekintetében javasolható a sövénynek alkalmas közönséges fagyal, mely ellenálló, metszéssel jól alakítható. Bátran telepíthetjük a közönséges mogoró alapfaját, illetve fajtáit is, melyek igazán különlegesek. A 'Fuscorubra' például bordó színével, a 'Contorta' pedig különleges habitusával díszít. Jó választásnak bizonyulnak a különböző somok is, fő díszítőértéküket színes vesszőik adják, melyek a téli kertek különlegességei. Közülük a veresgyűrű som 'Midwinter Fire' és 'Winter Beauty' fajtái javasolhatók, illetve a húsos som is megemlítendő, melynek termései nem csak díszítőértéket képviselnek a kertben, hanem fogyaszthatóak, ízletesek is. Fajtái közül a 'Jolico', az 'Őszi Tűz' és a 'Kazanlak' népszerűek. A gyümölcsféléknek ezen felül is helyük van a kertekben, a szőlőtermesztés kifejezetten jellemző a térségre, de alma, dió, körte is bátran termesztendő.

Az előkertekbe bátran ültethetők virágágyi rózsák, illetve különböző évelők, például a pompás kúpvirág, őszirózsák, valamint egynyáriak is, mint például a kokárdavirág vagy a borzas kúpvirág gyönyörű magyar nemesítésű fajtái, melyek színpompás látványt nyújtanak.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

A településen a régi idők hagyományőrző tornácos parasztházaira kevés példát találunk. A népi építészetnek – éppen az utóbbi évtizedek felgyorsult fejlődése következtében alig maradt emléke. De a megmaradt épületek is arról tanúskodnak, hogy eredetileg sem lehetett a faluban különösebben kvalitásos népi építészet. A településrészen jellemzően mellvéd nélküli, oszlopos tornácok kerültek kialakításra, melyek sok esetben az utca felől is megnyitásra kerültek.

Az újépítésű épületek tekintetében fontos szempont azonban a helyes stílus megtartása településarculati szempontból.

Néhány példa új építés esetén.

ANYAGHASZNÁLAT

Településképi szempontból javasolt a cserép, nád, fazsindely héjazati anyagok használata.

Kerülendő a településképi szempontból káros hullámpala, piros vagy kék színű fém hullámlemez.

Nem a településen készült képek.

HOMLOKZATKÉPZÉS

A térségre jellemző homlokzatkialakítás az építészeti emlékként fennmaradó épületállomány alapján állapítható meg. Kolontáron kevés az építészeti emlék. A családi házak nagy többségben a XX. század közepe felé épült, „népi” elterjedésű kockaházak.

Homlokzatkialakításkor javasoljuk, hogy az utcafronton a hagyományos arányrendszerre törekedjünk. Alap vakolatszín a fehér és különböző pasztell- és földszínek.

Új ház építésénél javasolt színhasználatok az alábbi képeken.

AJTÓK, ABLAKOK

Az ablakok általában felül egy, alul két osztásúak. Szerkezetileg dupla gerébtokos a jellemző. Anyaguk minden esetben fa, legyen szó családi házról vagy középületről.

Kerülendő a műanyag nyílászáró kialakítása. Meg kell őrizni az épületek hagyományos ablak- és aránykiosztását. Az utcai homlokzattal ellentétben inkább az udvar felé célszerű nagyobb nyitások kialakítása.

A műanyag redőny szintén kerülendő. Helyette a fa zsalugáter a javasolt kialakítás.

JÓ PÉLDÁK

A népi építészeti értéket hordozó épületek gondos felújítása fontos feladat. A képeken látható példák jól tükrözik olyan megoldásokat, melyekkel meghagyjuk az épületek eredeti karakterét, mégis a mai igényeknek megfelelően kerülnek átalakításra.

A ház folytatásában lévő egykori gazdasági épületek nyári konyhává, közösségi térré („nyári nappalivá”) alakíthatók át.

Erre példák a képeken szereplő épületek, amelyek mintát mutatnak az értékmegővásra.

A képek nem a településen készültek.

Felújításnál figyeljünk arra, hogy az utcai homlokzat karakterét őrizzük meg, ne helyezzünk el stílusidegen ablakot, árnyékolót, de ne is falazzuk be. Az udvar vagy a kert felé nyithatunk akár nagyobb nyílászárót is.

6

UTCÁK, TEREK

Kiindulási tereppont a 198 méter magas Templom-domb. Ettől keletre és északra található a termékeny Torna-patak völgye. A falu határában a felszínen csak pannóniai és negyedidőszaki képződmények ismeretesek. A Szabadság-dombról remek kilátás tárul eléink a községre és a Bakonyra.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

Az épületek homlokzatára a színes fényreklám helyett a hagyományos cégérek elhelyezése javasolt.

A színes reklámtáblák és fényreklámok kerülendők, mert nem illenek bele a környezetbe.

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

9

A képen példa látható antenna álcázására. Ma már fenyőfára hasonlító kialakítás is lehetséges, így a településkép nem sérül, az antenna beleolvad a környezetébe és nem okoz zavaró látványt.

A parabola antenna, a klímaberendezés és más műszaki berendezések elhelyezése a főhomlokzaton kerülendő.

Javasolt lehetőség szerint az udvari homlokzaton kialakítani, az utcáról nem látható helyen.

IMPRESSZUM

10

KOLONTÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

HONLAPCÍM: www.kolontar.hu

E-MAILCÍM: kolontar@iplus.hu

CÍM: 8468 Kolontár, Kossuth L. utca 24.

TELEFON: 06-88 512-810

POLGÁRMESTER: Tili Károly

FŐÉPÍTÉSZ: Farkas István

FŐÉPÍTÉSZ E-MAILCÍME: kolontar@foepitesz.com

SZERKESZTETTE: Kovács Krisztián, Pintér Réka, Bodnár Emőke

SZÖVEG: Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit, Pintér Réka

FOTÓ: Farkas István

GRAFIKAI TERVEZÉS: Kovács Krisztián

Kolontár, 2018. január 11.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!

Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között, máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amelyek a település arculatát, karakterét kedvező irányba módosíthatják.